EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Gent | Jordi Sardans | Actualitzat el 11/11/2020 a les 10:55

«Hi ha planter de sobres a casa nostra per crear una orquestra de la regió central que es pugui fer un lloc al panorama musical català»

Ariadna Padró de la Fuente és violinista de professió i docent especialitzada en l'ensenyament del violí. Va obtenir la màxima qualificació al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, avui ESMUC. Ha tocat en algunes de les principals orquestres del país, des de l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu a l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Ha estat membre del Trio Alquímia i ha col·laborat en alguns projectes amb el quartet Casals. És coordinadora pedagògica d'Esclat i fa classes de violí al Conservatori Municipal de Música.

Ariadna Padró de la Fuente. | Foto: Marc Prat.

? Què és la interpretació amb criteris històrics?

? En el Renaixement, Barroc i Classicisme, la música s'interpretava a través d'uns instruments que tenien uns trets ben diferents dels actuals. Això provocava que la interpretació tingués unes característiques molt específiques de sonoritat, articulació, fraseig, ornamentació, tempos, caràcter, utilització del vibrato... En els tractats de l'època ha quedat recollida molta informació de com

interpretar amb fidelitat aquella música. Representa la voluntat d'acostar-se al màxim a la manera de tocar de cada època. Una mirada al passat que fa justícia a les intencions dels compositors. Antigament la majoria d'ornamentacions i articulacions no estaven escrites a la partitura. Per tant, és una sort que s'hagin conservat tants tractats i estudis posteriors que ens aporten informació i ens permeten acostar-nos a l'estètica del moment.

? Quan es canvia aquesta concepció?

? Amb el Romanticisme canvien els instruments i la manera de tocar. Molts instruments sofreixen grans modificacions, com el corno di bassetto, el so del qual quedava ja massa poc timbrat i amb poca projecció, les trompes i trompetes naturals introdueixen els pistons per ampliar el registre i facilitar l'emissió d'algunes notes, el violoncel deixa de quedar suspès entre les cames i s'estableix a terra mitjançant la pica, els instruments de corda deixen de sonar amb cordes de budell i es van substituint per cordes metàl·liques ja més resistents, els arquets també es van allargant per construir frases més emotives. Hi ha gustos i opinions diverses respecte de la necessitat de recuperar la interpretació històrica. Jo en soc una defensora. M'ha ajudat a apropar-me a una altra tècnica, a una altra afinació --tenia una freqüència més baixa que l'actual--, a sentir el ritme amb més força, la música amb més vida, a llançar-me una mica més a la improvisació. Penso que aporta riquesa i autenticitat.

Violí

? Implica un canvi de tècnica?

? Oh, és clar! Es tocava sense costella, amb l'instrument més solt. L'arc era molt més lleuger, realment tenia forma d'arc i el seu maneig era ben diferent, ja que la resposta de la corda era una altra. Els tempos sovint són diferents i la música és més lleugera. Es tenen com a referència les danses barroques, que donen molta importància als passos i a l'articulació. Sortir de la zona de confort i passar per aquesta experiència és important per tocar millor el violí modern.

? Què s'entén pel violí romàntic?

? Quan va passar del Classicisme al Romanticisme, el violí es va començar a construir tal i com el coneixem actualment. Evidentment, en el romanticisme, la interpretació estava en una etapa de transició, en què l'estructura del violí era moderna, però encara es tocava potser amb cordes de budell i amb un arc que va evolucionar del barroc al preclàssic, clàssic i modern. No va ser un canvi radical sinó una transformació en el temps.

? Beethoven és el teu músic preferit?

? M'agrada molt. Si, és un dels meus preferits. A més aquest ha estat l'Any Beethoven, el 250 aniversari del seu naixement, i per tant, s'han programat molt les seves obres. Les simfonies formen part del meu repertori preferit. Soc feliç interpretant-lo i la força i la bellesa de les seves melodies m'omplen profundament. Sempre que puc, m'hi apunto.

Foto: Marc Prat.

Formació

«Els anys i els alumnes que han passat per les meves mans em donen una visió molt més clara i encertada alhora d'anar-los guiant el camí»

? Què em pots dir de la teva formació?

? Passo de les primeres nocions de música del pare, a les classes de llenguatge musical de Filomena Comellas i les de violí amb Dolors Casas. Ingresso al Conservatori Municipal de Música de Manresa, on estudio fins el Grau Mitjà. Després passo al Conservatori barceloní, actual ESMUC, on acabo el Grau Superior. Faig dos cursos de postgrau a la Universitat de Graz, prop de Viena. De retorn formem el trio de corda Alquímia, continuo la formació amb orquestres joves i ja m'introdueixo en les orquestres professionals.

? Què et van representar, en l'etapa de formació, les orquestres joves?

? Va ser una experiència molt positiva i amb el temps reconec que em va obrir moltes portes. Sobretot per les coneixences que hi vaig fer i per l'alt nivell i l'exigència musical d'aquells encontres. Ens trobàvem junts unes tres setmanes per fer un treball intensiu. Tocàvem obres simfòniques molt ambicioses i les podíem treballar a fons i amb temps. Precisament el temps és el que ens falta a les orquestres professionals. Sovint, amb només tres o quatre assajos cal muntar

tot el repertori. Amb la JONC (Jove Orquestra Nacional de Catalunya) i la JONDE (Joven Orquesta Nacional de España) vam tocar en sales importants com el Konzerthaus de Berlín, l'Auditorio Nacional de Madrid i d'altres també emblemàtics com l'Auditori de Barcelona.

? Una formació orientada a l'ensenyament?

? Si, és clar. Amb la perspectiva del temps, penso que un professor es va fent amb els anys. Ara podria pensar que els meus primers alumnes van ser els conillets d'índies, però la realitat és que alguns van seguir el seu camí musical i que jo hi abocava tota la meva il·lusió, tot el meu coneixement en aquell moment amb voluntat constant de millora. Evidentment, els anys i els tantíssims alumnes que han passat per les meves mans em donen una visió molt més clara i encertada a l'hora d'anar-los guiant el camí. Com més anys porto a l'ensenyament, més respecte em fa per la responsabilitat que suposa. Pots arribar a influir molt sobre els alumnes i hi pots arribar a connectar a nivells molt especials. Sempre he tingut clar que el meu aprenentatge havia de servir per transmetre'l. De fet, segueixo aprenent de cada nou alumne, de cada nou director, de cada nova obra que interpreto. I aquesta necessitat d'aprenentatge constant és la que ens manté vius als músics.

? Et consideres una artista "freelance"?

? Sí, vaig bastant per lliure i em considero una mica tastaolletes. És cert que hi va haver tota una temporada que vaig estar a la Orquestra del Gran Teatre del Liceu, però habitualment combino la col·laboració amb diferents formacions. M'ofereixen projectes a diverses orquestres i puc anar escollint una mica. En l'etapa del Liceu recordo haver participat en una vintena d'òperes i també hi havia fet espectacles familiars de petits formats, sola i amb orquestra. Ara es tracta d'anar omplint l'agenda cada setmana. És una bona manera de mantenir la il·lusió i no acomodar-se a una mateixa rutina. Cada projecte em suposa un nou aprenentatge i una nova experiència. Hi ha orquestres que m'aprecio perquè hi he tocat durant molts anys i hi ha ja molta amistat amb tots els músics.

Foto: Marc Prat.

Orquestres

? Quines són les principals orquestres on has col·laborat?

? Les més importants diria que són l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu, l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) i la Real Filharmonia de Galicia i Orquesta Simfónica de Galicia. He format part de moltes: Jove Orquestra i Orquestra de Cambra del Conservatori de Manresa, Jove Orquestra de les Joventuts Musicals de Catalunya, Jove Orquestra de les Escoles de Música de Catalunya (ACEM), Interregionales Jugenorchester (Alemanya), Orquestra Barroca del Conservatori Superior de Barcelona, Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC), Joven Orquesta Nacional de España (JONDE), Orquestra de la Universität fur Musik und Darstellende Kunst de Graz (Àustria), Orquestra de Cambra de Granollers, Orquestra Camerart del Maresme, Orquestra de Cambra de Cervera, Orquestra Barroca Catalana, Acadèmia 1750, Orquestra Barroca de Barcelona, Orquestra Julià Carbonell de les Terres de Lleida, Orquestra del Teatre Lliure, Barcelona 216 ("ensemble" de música contemporània), Camerata XXI, Real Companyia Òpera de Cambra, Murtra Ensemble, Orquestra del Montsalvat, Orquestra Nacional d'Andorra (ONCA), Simfònica del Vallès, Giorquestra, Orquestra de Cambra del Penedès, Terrassa 48, Camerata 432, Camera Musicae, Camerata Eduard Toldrà...

? Com et vas introduir a les orquestres gallegues?

? A través del director Antoni Ros-Marbà que m'havia conegut a Barcelona en un concert. Es va fixar en mi i em va cridar per formar part de la orquestra de la qual era titular a Santiago de Compostel·la: la Filharmonia de Galicia. Arran de tocar en aquesta orquestra també em van convidar a participar en algun programa de la Sinfónica de Galicia, que té seu a la Corunya. Tot i estar en el terreny professional, em va servir per continuar aprenent. Durant dos o tres anys hi vaig passar petites temporades. En aquesta època vaig fer alguns viatges, com per exemple a Cuba, amb la Filharmonia de Galicia, al Japó, amb la Camerata XXI, a la Xina, amb la Kaimerata...

? Quins projectes de cambra has impulsat?

? El primer va ser un trio que va sorgir arran d'unes colònies musicals, amb el pianista Àlex Ramírez i la violoncel·lista Marta Vila. Érem molt joves, però anàvem a totes i ja volíem explorar un repertori ambiciós i mostrar-lo en públic. Vam fer alguns concerts. També vaig tenir la sort de coincidir durant els meus estudis al Conservatori de Manresa amb la pianista Laia Masramón, amb qui també vam formar duo durant uns anys i ens uneix una gran amistat. Posteriorment el Trio Alquímia va ser el nostre gran projecte, amb el qual vam ser mereixedores de diversos premis i vam recórrer el territori fent concerts. Amb els anys es va convertir en Ensemble Alquímia, amb col·laboracions amb altres amics músics en la formació de quartet, quintet, sextet i octet. Tenim molta afinitat i tot esdevé senzill quan toquem plegats. Altres projectes que no he impulsat del tot, però n'he format part, són: "Esencia", de David Moreno, macroespectacle que vam portar a festivals de Toledo, Xàtiva, Almagro, Palma de Mallorca... "Toldrà-Clausells", amb Rosa i Queco Novell, interpretant música d'Eduard Toldrà, "Sarsuela in Kabaret", amb la cantant Isabel Ricciardi i el pianista Josep Buforn, i "Llegenda d'ambició i de mort", coproducció amb el Kursaal de Manresa, amb text de Lluís Calderer, música de Josep Padró i escenografia de Guillem Cirera.

? Què significa fer de concertino amb la Camerata Eduard Toldrà?

? És ser el primer violí, el responsable de l'orquestra. Sovint et demanen l'opinió sobre el repertori, prepares les indicacions a les partitures perquè al primer assaig estiguin a punt, a vegades el director durant els assaigs et demana consell sobre algun aspecte interpretatiu o bé que posis un exemple per tal que els altres músics ho toquin de la mateixa manera, fas la funció de director

quan no hi ha aquesta figura... La Camerata Eduard Toldrà no té un director titular, però sí diversos directors que hi col·laboren habitualment, com Edmond Colomer, Xavier Pagès o Xavier Puig.

? Has fet enregistraments?

? Al 1998 vam enregistrar un primer CD amb obres contemporànies de música de cambra, amb el segell Ars Armònica, i el 2010 vaig col·laborar en l'edició del disc "Policromies", amb obres del meu pare i interpretades per l'Ensemble Alquímia. També he fet enregistraments amb diferents orquestres i per a formacions modernes com Blaumut.

? El 2010, "Regió7" destapava la teva vena teatral. Com va anar?

? En una entrevista que em va fer Toni Mata vaig comentar-li que havia descobert que no m'importava actuar. Es tractava d'un espectacle sobre Tolstoi, organitzat per Versus Teatre, amb l'actor Sergi Mateu i el director Quim Lecina, que va morir fa poc. Es titulava "Sonata Kreutzer" i s'hi interpretaven fragments d'aquesta fantàstica obra de Beethoven per a violí i piano. Apareixia caracteritzada amb un vestit vermell, interactuava amb el públic, tot fent de dona de Tolstoi, i en alguns moments havia de moure'm i col·locar-me amb postures poc habituals durant la interpretació al violí. Va ser tota una experiència. De petita ja havia fet algunes interpretacions en un grup de teatre i he de dir que sempre m'ha agradat.

Escolania de Montserrat

? Com va anar l'experiència de fer classes a l'Escolania de Montserrat?

? Bé. Va ser una experiència molt maca. Els escolans tenen una bona formació musical. Treballen molt l'afinació, la interpretació en grup, l'escolta, el bon gust, tenen l'estudi molt organitzat... Tornant de Viena vaig treballar-hi durant uns anys, un parell de dies a la setmana, fent classe de violí als escolans que havien escollit aquest instrument. Tots toquen el piano i poden escollir un altre instrument. Tenia alumnes dels set als onze anys, ja que quan els comença a canviar la veu ja no poden seguir cantant al cor. Només admeten les veus blanques. L'equip de professors i cuidadors vetllaven molt pel benestar general de cada nen. Hi havia un ambient molt agradable.

? Com a professora imparteixes classes al Conservatori de Manresa i algun lloc més?

? Dedico una jornada sencera a fer les classes de violí de la meva antiga professora Dolors Casas al Conservatori de Manresa, on em sento privilegiada de poder seguir la seva feina. I una tarda a l'Esclat, on, a part de la coordinació pedagògica, també faig algunes classes de violí.

Esclat

? Quina és la teva vinculació amb Esclat?

? En primer lloc, emocional. El meu pare hi va posar molta il·lusió, esforç i treball. Me l'estimo com a escola perquè és un projecte diferent. Vaig heretar unes accions de l'escola, i en arribar a Manresa, m'hi vaig poder tornar a implicar. Té un equip de professors amb experiència, que utilitzen una metodologia en la qual crec, una manera d'ensenyar pràctica, vivencial i creativa. Es potencia la imaginació, el coneixement i domini del propi cos a través de la dansa i el ritme, l'escolta, el cant, el treball en grup, la pràctica de diversos instruments de percussió, l'Orff , la flauta dolça... Volem que sigui una escola en què tothom hi tingui cabuda, fins i tot els nens amb trastorns intel·lectuals i altres necessitats especials, els nadons... També oferim escola d'adults, perquè entenem que qualsevol edat és bona per a la música. L'adult supleix la manca de flexibilitat de les primeres edats, amb la rapidesa de comprensió de l'aprenentatge.

? Què opines sobre la creació d'una orquestra professional al Bages?

? M'encantaria que algun dia pogués arribar a fer-se realitat. Hi ha planter de sobres a casa nostra per crear una orquestra de la regió central que es pugui fer un lloc al panorama musical català. Som molts els músics que vivim a la comarca i fem un munt de quilòmetres per anar a assajar a altres ciutats. Falta trobar qui es vulgui posar davant el projecte i buscar finançament. Als músics ens fa molta mandra fer de gestors i normalment no hi tenim gaire traça.

El perfil

Foto: Marc Prat.

Ariadna Padró de la Fuente neix a Manresa el 13 de desembre de 1979. El seu pare, Josep, era manresà, intèrpret de flauta travessera i docent al Conservatori de Manresa, i va ser un dels fundadors de l'Esclat. La mare, Dolors, és manresana, de pare lleonès. Va treballar durant anys al comerç fins que es va convertir en quiromassatgista. El seu germà Francesc té formació de manteniment i explora també el vessant artístic. Les primeres nocions de música les va aprendre del seu pare a casa. Uns mesos va estar fent llenguatge musical amb la professora Filomena Comellas, amb qui llegia notes i aprenia solfeig. Amb cinc anys aprèn violí amb la professora Dolors Casas i als set va poder entrar al Conservatori de Música de Manresa. Fa el parvulari al Camps i Fabrés i estudia Primària a la Flama. Amb la Reforma, fa tercer i quart d'ESO a l'IES Bages i el Batxillerat musical al Peguera, amb Josep M. Vilar. Bona estudiant, el 1993 obté el segon premi Germans Claret i el Premi d'Honor de Violí de grau elemental al Conservatori de Manresa, on el 1998 obté el Premi d'Honor de grau mitjà. El 1997, conjuntament amb Jordi Pons, van obtenir el premi CIRIT, de la Generalitat de Catalunya, pel seu treball de recerca: "A l'entorn del concepte de música". Fa el superior al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, avui ESMUC. S'especialitza en violí amb tècnica del barroc d'interpretació històrica, amb la letona Eva Graubin i obté la màxima qualificació.

Ha assistit a cursos de violí amb professors com Corrado Bolsi, Gonçal Comellas, Barry Sargent

especialista en interpretació històrica, Michael Gilbert, de la New York Philarmonic, Gordan Nikolich de la London Symphony o Lewis Kaplan de la Julliard Shool. També ha rebut classes de música de cambra de Peter Thiermann, Àngel Soler, Carles Tunnell o Kate Hill. Durant els cursos 2002-03 i 2003-04 fa estudis de postgrau a la Universitat de Graz, tot i que vivia a Viena. Fa cursos intensius d'alemany, a més d'utilitzar l'anglès amb molts companys. Té molt bons docents, on destaca la professora irlandesa Maighréad Mac Crann, concertino de l'Orquestra de la Ràdio de Viena, «i molta gent jove». Retorna a Barcelona i fa un postgrau amb Corrado Bolsi, amb qui aprofundeix amb nou repertori. En la seva formació ha passat per diverses orquestres joves com la Jove Orquestra Nacional de Catalunya, on va estar cinc anys, o la Joven Orquesta Nacional de España, on feien treball intensiu, allotjats en diferents punts de l'estat. A l'octubre de 2005 obté el premi al millor intèrpret de violí al VII Festival de Joves Músics de Catalunya. Encara en formació, comença a fer cursos i col·laboracions amb el Quartet Casals, amb la madrilenya Vera Martínez (violí), els germans barcelonins Abel i Arnau Tomàs (violoncels) i l'americà Jonathan Brown (viola), tots professors de l'ESMUC. Compagina docència i interpretació durant molts anys. En començar la seva vida professional, va formar part del trio de corda Alquímia, amb Laia Besalduch (viola) i Anna Costa (violoncel), amb qui havien coincidit en les orquestres joves, «amb el repte d'explorar un repertori no gaire conegut ni interpretat». Fan concerts arreu de l'Estat i el 2006 obtenen el Premi Paper de Música de Capellades i el 2008, el primer premi del concurs Tutto Demestres de Com Ràdio. A partir d'aquest moment també comença a tocar en orquestres més professionals com l'Orquestra de Barcelona, Orquestra Barroca Catalana, Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu i d'altres de més petites com l'Orquestra de Cambra de Granollers, la Camerata Eduard Toldrà de Vilanova i la Geltrú, on fa de concertino, i la Murtra Ensemble.

Quan va retornar de Viena va viure a Barcelona set anys, amb el seu company Josep M. Armengol, que treballa a l'Orquestra del Teatre de l'Òpera del Liceu de Barcelona i amb qui té dos nens: Pau i Bru. Es dedica preferentment a la interpretació, tot i que també treballa de docent a l'Escolania de Montserrat (2004-2008) i al Conservatori de Terrassa. El 2015, quan queda embarassada decideixen venir a viure a Manresa, on rehabiliten la casa dels avis al carrer Vell de Santa Clara. Ha fet classes de violí a l'Escola de Música de Santa Maria d'Oló (1998-2002) i a la de Navarcles, durant els cursos 1997-2001. També als Conservatoris de Cervera, Rubí i Vic, i a les escoles de música de Súria i Callús. Actualment treballa al Centre de Pedagogia Musical Activa Esclat, dedica una jornada sencera al Conservatori de Música de Manresa de classe de violí i la resta a la interpretació.